

Sygn. akt I A Ca 84/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jan Surma
Sędziowie:	SSA Iwona Biedroń SSA Małgorzata Bohun (spr.)
Protokolant:	Justyna Łupkowska

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2012 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **M. F.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze

z dnia 16 listopada 2011 r. sygn. akt I C 170/08

1. **zmienia zaskarżony wyrok w punkcie:**

- IV o tyle, że zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda dalszą kwotę 33.000 zł (trzydzieści trzy tysiące złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2008r.;

- w punkcie V zastępując kwotę 6.882,70 zł kwotą 4.817 zł;

- w punkcie VI zastępując kwotę 506,88 zł kwotą 2.594 zł;

- w punkcie VII w ten sposób, że zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 6.300 zł kosztów procesu;

2. **dalej idącą apelację oddala;**

3. **zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.150 zł kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 listopada 2011 r. Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze zasądził od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. F. kwotę 100.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31.01.2008 r. Punktem II wyroku ustalił odpowiedzialność na przyszłość strony pozwanej za skutki wypadku z 7.08.2007 r. Punktem III umorzył postępowanie co do kwoty 2.270 zł punktem IV oddalił dalej idące powództwo, zaś punktami V, VI i VII orzekł o kosztach procesu.

Z wyrokiem tym nie zgodził się powód składając apelację.

Wyrokowi Sądu I instancji zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 445 §1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię skutkującej uznaniem, iż kwota 117.000 zł stanowi odpowiednie zadośćuczynienie za krzywdę doznaną przez powoda;
2. naruszenie przepisów postępowania w postaci art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegającej na uznaniu, iż urazy powoda nie związane bezpośrednio z wypadkiem z dnia 7 sierpnia 2007 r. wpływają na jego poczucie krzywdy w takim samym stopniu jak urazy doznane w wypadku, w sytuacji gdy łączny uszczerbek na zdrowiu powoda wyniósł 85%, a jego dotychczasowe życie na skutek doznanych urazów uległo całkowitej zmianie.

Wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I poprzez uwzględnienie powództwa co do kwoty 180.000 zł i zasądzenie na rzecz powoda dalszej kwoty zadośćuczynienia w kwocie 80.000 z odsetkami ustawowymi od dnia 31 stycznia 2008 r. do dnia zapłaty
2. zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania wg norm przepisanych, w tym koszty zastępstwa procesowego za obie instancje.

Sąd Apelacyjny rozpoznając apelację powoda oparł się na następujących ustaleniach Sądu I instancji, które przyjął za własne:

7 sierpnia 2007 r. z winy kierowcy Toyoty (...) doszło do wypadku komunikacyjnego w wyniku, którego powód kierujący samochodem marki Honda (...) doznał następujących obrażeń ciała: złamanie szyjki i trzonu lewej kości udowej, złamanie trzonu i kostki przyśrodkowej podudzia lewego, złamanie czaszki, krwiak podspojówkowy gałki ocznej lewej, rany tłuczone głowy. Przewieziony został nieprzytomny do szpitala w Pyrzycach. Wykonano mu repozycję i zespolenie gwoździem śródszpikowym szyjki i trzonu lewej kości udowej, repozycję i zespolenie gwoździem śródszpikowym piszczeli lewej, repozycję i zespolenie 1 śrubą kostki przyśrodkowej podudzia lewego. W szpitalu przebywał od 7. 08 do 24.08. 2007 r. Ze szpitala został przewieziony do S.. Początkowo nie mógł się samodzielnie poruszać i wymagał opieki i pielęgnacji. Zażywał środki przeciwbólowe. Po 2 tygodniach zaczął się poruszać na wózku inwalidzkim. Na początku września przeszedł operację z uwagi na destabilizację trzonu kości udowej. Poruszał się na wózku około pół roku. Później po 3 tygodniach rehabilitacji zaczął chodzić o kulach. Na twarzy pozostała mu blizna około 7 cm. Twarz jest nieco asymetryczna. Ma też blizny pooperacyjne w okolicy biodra lewego, kolana lewego oraz kostki przyśrodkowej. Występują u niego objawy niestabilności bocznej. Staw skokowy z wyraźnym uwypukleniem kostki przyśrodkowej. Powód utyka na lewą nogę. Przy obciążeniu występuje koślawe ustawienie kolana i dolegliwości bólowe. Wyraźne też są u powoda zaburzenia w sferze emocjonalnej, podniesiony poziom objawów depresyjno-lękowych, labilność emocjonalna, trudność w podejmowaniu decyzji, poczucie zagrożenia i niepewności. Nie chce zaakceptować zmiany trybu życia i ograniczeń związanych ze schorzeniami. Łączny trwały uszczerbek na zdrowiu wynosi 85 %

Nie stwierdzono natomiast u powoda upośledzenia słuchu, zmian w narządzie słuchu oraz wzroku, jak i głowy, które pozostawałyby w związku z wypadkiem.

Powód został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do 31.12.2010 r. ze wskazaniem, że jest niezdolny do pracy. W dacie wypadku powód miał 46 lat. Przed wypadkiem był sprawny fizycznie, nie chorował, chodził po górach. Był zatrudniony w hotelu (...) w S. jako konserwator. Otrzymywał wynagrodzenie około 1.200 zł miesięcznie. Obecnie nie pracuje, pobiera zasiłek z MOPS-u 440 zł miesięcznie. Przy wysiłku odczuwa ból lewej nogi, nie może chodzić na długie spacery, cierpi na bezsenność. W ramach postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła powodowi kwotę 17.000 zł.

Kierując się tymi ustaleniami Sąd Apelacyjny uznał, że apelacja powoda zasługuje częściowo na uwzględnienie.

Utrwalone jest już orzecznictwo Sądu Najwyższego, z którego wynika, że pojęcie „sumy odpowiedniej” użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być „odpowiednia” w tym znaczeniu, że powinna być – przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego – utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. wyrok SN z dnia 28 września 2001 r. III CKN 427/00). W wyroku z dnia 10 marca 2006 r. (OSN z 2006 r. z. 10 poz. 175) Sąd Najwyższy wskazał, że „uwzględnienie stopy życiowej społeczeństwa przy określaniu wysokości zadośćuczynienia nie może podważać jego kompensacyjnej funkcji”.

Sąd przy określaniu wysokości zadośćuczynienia ma oczywiście obowiązek w każdym przypadku dokonywać oceny konkretnego stanu faktycznego i brać pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy. Okoliczności te to przede wszystkim rozmiar doznanych cierpień fizycznych a więc ból, długotrwałość leczenia i inne dolegliwości a także cierpienia psychiczne, czyli negatywne uczucia przeżywane w związku z doznanymi cierpieniami fizycznymi. Nie bez znaczenia przy dokonywaniu tej oceny jest także wiek poszkodowanego i skutki uszkodzenia ciała w zakresie ogólnej zdolności do normalnego funkcjonowania. Jednocześnie niedopuszczalne jest stosowanie jakichkolwiek mechanizmów przy wyliczaniu wysokości zadośćuczynienia, na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 5 października 2005 r., I PK 47/05 M.P.Pr. 2006/4/208, wskazując, że „Procentowo określony uszczerbek służy tylko jako pomocniczy środek ustalania rozmiaru odpowiedniego zadośćuczynienia. Należyne poszkodowanemu (pokrzywdzonemu czynem niedozwolonym) zadośćuczynienie nie może być mechanicznie mierzone przy zastosowaniu stwierdzonego procentu uszczerbku na zdrowiu”.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd Apelacyjny uznał, że przyznane powodowi przez Sąd I instancji zadośćuczynienie jest za niskie w stosunku do doznanych i nadal istniejących u niego dolegliwości. W ocenie Sądu Apelacyjnego odpowiednim zadośćuczynieniem, będzie kwota 150.000 zł. Uwzględniając wypłaconą już z tego tytułu przez stronę pozwaną kwotę 17.000 zł, zasądził Sąd Apelacyjny dalszą kwotę 33.000 zł zadośćuczynienia. W takiej wysokości zadośćuczynienie uwzględni te wszystkie okoliczności, o których była mowa wyżej. Podkreślić bowiem należy, że powód przeszedł szereg bolesnych zabiegów w szpitalu, następnie w domu w początkowym okresie wymagał opieki osób trzecich, by później poruszać się na wózku inwalidzkim, a dopiero po okresie rehabilitacji mógł poruszać się o kulach. Do chwili obecnej odczuwa skutki wypadku i to zarówno w sferze fizycznej jak i psychicznej.

Nie zasługuje na uwzględnienie dalej idąca apelacja. Żądanie zasądzenia dalszego zadośćuczynienia, z przyczyn, które zostały wyżej wskazane, uznać należy za wygórowane.

Z tych przyczyn orzeczono jak na wstępie (art. 386 § 1 kpc). Konsekwencją zmiany wyroku Sądu I instancji w punkcie IV była zmiana orzeczenia o kosztach za pierwszą instancję. Przy zastosowaniu reguły wynikającej z art. 100 kpc i przy wygranej powoda w 65 % powodowi należy się od strony pozwanej 6.300 zł. kosztów procesu (zmiana punktu VII wyroku Sądu Okręgowego). Powód poniósł w pierwszej instancji koszty w kwocie 13.576 zł, na którą się składa: opłata od pozwu: 5.057 zł, 1.318,82 zł zaliczki na opracowanie opinii przez biegłych i 7.200 zł koszty zastępstwa radcowskiego. Strona pozwana poniosła koszty w wysokości 7.200 zł tytułem kosztów zastępstwa adwokackiego. Zatem stosunkowo

rozdzielając te koszty (65 % z kwoty 13.576 zł daje kwotę 8.824 zł) i (35% z kwoty 7.200 zł daje kwotę 2.520 zł), do zwrotu powodowi należy się 6.304 zł. Sąd Apelacyjny zaokrąglił tę kwotę do 6.300 zł. Należna opłata od pozwu wynieść powinna 10.134 zł, po rozszerzeniu powództwa o kwotę 400 zł (k. 227 akt), zatem brakującą opłata to: 5.077 zł. Tytułem kosztów opinii biegłego pozostała brakująca kwota 2.332,51 zł., co daje razem kwotę 7 409,51 zł. Zatem pozwany winien ponieść z tego tytułu kwotę 4.817 zł. tzn. 65%, zaś powód 2.594 zł. tzn. 35 %. W taki sposób zmienił Sąd Apelacyjny punkt V i VI wyroku. Orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego oparł się Sąd Apelacyjny na przepisie art. 100 kpc, w związku z art. 391 § 1 kpc, w związku z § 6 ust. 6 i § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (Dz.U. Nr 163, poz. 1349) oraz § 6 ust 6 w związku z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (Dz.U. Nr 163, poz. 1348). W postępowaniu apelacyjnym powód wygrał sprawę w 41 %, a poniósł koszty w kwocie 6.700 zł. (4.000 zł opłata od apelacji i 2.700 zł koszty zastępstwa, zaś strona pozwana poniosła koszty zastępstwa w kwocie 2.700 zł. Zatem powodowi należy się kwota 1150 zł. (41% z kwoty 6700 zł minus 59 % z kwoty 2.700 zł).

bp